

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Ниш, Трг Краља Александра Уједињеног 111 Факс 121

ПРИМЉЕНО		08. 07. 2026	
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	1341		

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

**Изборном већу Економског факултета у Нишу
Катедри за општу економску теорију**

Одлуком Изборног већа Економског факултета Универзитета у Нишу број 04 - 1128 од 09. 06. 2026. године именовани смо за чланове Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор сарадника у звање сарадник у настави или асистент за ужу научну област Међународна економија на Економском факултету у Нишу.

На основу увида у приложени конкурсни материјал, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс, објављен у недељном листу „Народне новине“, 12. 06. 2026. године, за избор сарадника у звање сарадник у настави или асистент за ужу научну област Међународна економија пријавио се један кандидат – Милан Калиновић, студент докторских академских студија Економског факултета Универзитета у Нишу.

Комисија је констатовала да је Милан Калиновић, уз пријаву, приложио све неопходне документе прописане условима конкурса, у складу са законским и статутарним одредбама, те да су испуњени сви услови за преглед и оцену поднетих докумената.

1. БИОГРАФИЈА И ПОДАЦИ О ПРОФЕСИОНАЛНОЈ КАРИЈЕРИ

Милан Калиновић је рођен 18. 09. 1995. године у Кладову. Основне академске студије на Економском факултету Универзитета у Нишу уписао је 2014. године, исте завршио 2018. године са просечном оценом 9,86 и стекао звање дипломирани економиста. Исте године уписао је мастер академске студије на Економском факултету Универзитета у Нишу које је завршио 2019. године са просечном оценом 10. Тренутно је студент докторских академских студија на Економском факултету Универзитета у Нишу. На основу достављеног уверења види се да је кандидат положио и све испите на докторским студијама са просечном оценом 10.

Предмете Међународна економија (основне студије), Међународне финансије (мастер студије) и Међународни економски и финансијски односи (докторске студије), који су везани за ужу научну област Међународна економија, положио је са оценом 10. У току основних, мастер и докторских академских студија био је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства омладине и спорта Републике Србије у оквиру Фонда за младе таленте - стипендија „Доситеја“.

У школској 2020/2021. и 2021/2022 години био је ангажован као сарадник у настави ван радног односа - демонстратор на предметима Међународна економија и Менаџмент у спољној трговини. Током тог периода објавио је и два рада и учествовао на научним конференцијама.

У звање сарадника у настави за ужу научну област Међународна економија изабран је 2022. године. Током ангажовања изводио је часове вежби из предмета Међународна економија и Менаџмент у спољној трговини. Посебном одлуком Декана Економског факултета у Нишу био је распоређен и за извођење часова вежби на следећим предметима: Основи економије, Макроекономска теорија и политика и Економија капитала и финансирање развоја, као и на замени колегинице на породичном боловању на предмету Национална економија. У том периоду наставио је са писањем научних радова из уже научне области и учешћем на научним скуповима.

У звање асистента за ужу научну област Међународна економија изабран је 24. 10. 2023. године. Током изборног периода изводио је вежбе из предмета Међународна економија и Менаџмент у спољној трговини. Поред тога, био је ангажован на извођењу вежби из предмета Основи економије, Макроекономска теорија и политика и Економија капитала и финансирање развоја.

Током ангажовања на Економском факултету у Нишу учествовао је у додатним активностима Факултета као члан Тима за припрему документације за акредитацију, Комисије за упис студената у прву годину основних академских студија, Организационог одбора Научног скупа поводом Дана факултета, Организационог одбора Међународне летње школе економије, Комисије за попис средстава и извора средстава, Бирачког одбора за спровођење избора за Студентски парламент, Тима за промоцију Економског факултета у Нишу.

Поседује неопходне информатичке вештине за коришћење програма из пакета *MsOffice*, и статистичких софтвера (*EViews*, *SPSS* и *STATA*). Говори енглески, јапански и немачки језик.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Резултате научно-истраживачког и стручног рада кандидата Милана Калиновића чине научни радови публиковани у научним часописима и зборницима радова:

1. Todorović, M., Đorđević, A., & **Kalinović, M.** (2025). Religious Dimension of Exports: Evidence from Turkey. *Eastern European Economics*, 1-23. DOI: 10.1080/00128775.2025.2479524
2. Todorović, M., Marković, I. & **Kalinović, M.** (2025). Homoplutija kao začetak novih društvenih, međunarodno ekonomskih i geopolitičkih odnosa, *FUTURE ECONOMY: SUSTAINABILITY, INNOVATION AND AI*, 335-342, ISBN 978-86-6139-251-1
3. **Kalinović, M.** & Anđelković, M. (2025). Uloga kvaliteta institucija u privlačenju stranih direktnih investicija: primer zemalja bivše Jugoslavije, *Циркуларна економија – трендови и перспектива*, 105-118, ISBN 978-86-6139-250-4
4. **Kalinović, M.** (2024). Ispunjenost uslova optimalnog valutnog područja kroz prizmu odnosa Srbije i Evropske unije, *Digitalna transformacija u funkciji privrednog razvoja Republike Srbije*, 79-97, ISBN: 978-86-6139-241-2
5. Todorović, M., Marković, I. & **Kalinović, M.** (2024). Obnovljivi izvori energije zemalja Zapadnog Balkana, *Circular Economy: Trends and Perspectives*, 85-94, ISBN: 978-86-6139-242-9
6. Todorović, M., Đorđević, A. & **Kalinović, M.** (2024). Balkanski integracioni procesi u 21. veku., *Regional Development and Demographic Flows of Southeastern European Countries*, 31-39, ISBN: 978-86-6139-236-8

7. Todorović, M., Marković, I., **Kalinović, M.** & Đorđević, A. (2023). Fukuovo klatno svetske privrede, *Smart and Sustainable Economy: Trends and Perspectives*, 3-10, ISBN: 978-86-6139-235-1
8. Todorović, M., & **Kalinović, M.** (2022). THE CONTRIBUTION OF DEVELOPMENT FACTORS TO ECONOMIC GROWTH ON VARIOUS GDP LEVELS–THE MIDDLE-INCOME TRAP. *TEME: Casopis za Društvene Nauke*, 46(4). 1029 – 1049, DOI: <https://doi.org/10.22190/TEME220520054T>
9. Todorović, M., & **Kalinović, M.** (2022). The sword of Damocles in global stability. *Međunarodni problemi*, 74(2), 183-207 DOI: 10.2298/medjp2202183t
10. Todorović, M., Marković, I. & **Kalinović, M.** (2022). REFORM OF THE INTERNATIONAL MONETARY SYSTEM, *Post-Pandemic Economic Challenges*, 25-33, ISBN: 978-86-6139-228-3
11. **Kalinović, M.**, Todorović, M., & Marković, I. (2022). The Significance of ICT Services for the Balance of Payments in the Republic of Serbia. *Economic Themes*, 60(2), 187-204. DOI: 10.2478/ethemes-2022-0011

На основу анализе објављених радова, Комисија је дошла до закључка да они могу да се окарактеришу као блиско релевантни научној области за коју је расписан конкурс. Тако, кандидат у својим радовима за теме бира актуелне проблеме светске привреде и међународних економских односа.

У раду *„Religious Dimension of Exports: Evidence from Turkey“* узете су у обзир потенцијалне културне баријере у међународној трговини и растући значај религије у турској политици, економији и друштву, ради испитивања у којој мери верска уверења утичу на турски извоз. На основу панел података о турском извозу према земљама Блиског истока и Балкана у периоду од 2001. до 2021. године, примењен је гравитациони модел са *PPML* методом оцене. Резултати указују на већу усмереност турског извоза ка земљама са већински муслиманским становништвом, више ка Блиском Истоку него Балкану, а у оквиру Балкана више ка већински муслиманским земљама Албанији и Босни и Херцеговини него ка осталим већински хришћанским земљама.

Фокус анализе рада *„Хомоплутија као зачетак нових друштвених, међународно економских и геополитичких односа“* јесте феномен хомоплутије, који се у новијој литератури препознаје као све значајнија карактеристика структуре најбогатијег дела становништва у развијеним земљама. Наиме, савремена истраживања показују повећано учешће појединаца који истовремено остварују изузетно високе приходе и од рада и од капитала. Хомоплутија се може дефинисати као спој капиталисте, предузетника и радника у једној особи, при чему њихово учешће у децилу са највећим приходима по оба основа континуирано расте током последње четири деценије. Овај процес има потенцијал да значајно преобликује друштвене односе у традиционално либерално-капиталистичким друштвима, али и да утиче на трансформацију међународних економских и геополитичких односа у савременом свету.

У раду *„Улога квалитета институција у привлачењу страних директних инвестиција: пример земаља бивше Југославије“* анализиран је значај институционалног оквира у привлачењу страних директних инвестиција (СДИ). Стране директне инвестиције представљају кључан фактор економског развоја, нарочито у земљама у развоју. Њихов прилив зависи од низа економских, политичких и институционалних фактора, међу којима квалитет јавног управљања и институција заузима централно место. Циљ истраживања био је да се испита утицај институционалних детерминанти, попут политичке стабилности, ефективност владе и контрола корупције на прилив СДИ у земљама бивше Југославије у периоду од 2009. до 2023. године. Коришћени су панел подаци и примењена *IGLS (engl. Iterative Generalized Least Square)* метода, чиме је обезбеђена контрола хетероскедастичности. Резултати указују да ефективност владе има позитиван и статистички значајан утицај на прилив СДИ, док је контрола корупције неочекивано показала негативну везу. Политичка стабилност није се показала

значајном у моделу. Ови налази сугеришу да у одређеним институционалним окружењима виши ниво корупције не мора нужно одбијати стране инвеститоре, већ може функционисати као „неформални подстицај“. У раду се закључује се да атрактивност инвестиционог окружења у региону зависи не само од формалних институционалних оквира, већ и од специфичних политика усмерених на привлачење страног капитала.

Аутор се у раду *„Испуњеност услова оптималног валутног подручја кроз призму односа Србије и Европске уније“* бави испитивањем критеријума, у оквиру теорије оптималног валутног подручја, за увођење заједничке валуте или фиксног девизног курса. Посебно се истиче да кључни критеријуми обухватају флексибилност цена и зарада, мобилност радне снаге и капитала, интеграцију финансијског тржишта, диверзификацију производње и извоза, као и сличност у стопама инфлације и изложености екстерним шоковима. Анализа је усмерена на оцену испуњености наведених критеријума у случају Србије. Резултати показују да, иако Србија испољава висок степен преклапања пословних циклуса и сличну изложеност екстерним шоковима као земље Европске уније, ограничена мобилност радне снаге и неусклађеност инфлационих кретања са ЕУ представљају значајне препреке за успостављање оптималног валутног подручја Србије са еврозоном.

У раду *„Обновљиви извори енергије земаља Западног Балкана“* наглашава се да земље Западног Балкана теже остваривању два основна циља у енергетској производњи: осигурање енергетске независности и прелазак на обновљиве изворе енергије. Црна Гора и Босна и Херцеговина су нето извознице, док су Северна Македонија и Албанија нето увознице електричне енергије. Србија добија 29% електричне енергије из обновљивих извора. У циљу унапређења енергетске одрживости, Србија има у плану и изградњу нових хидроелектрана као што су Бистрица и Ћердап 3. Нуклеарна енергија остаје контроверзна због дугог периода и високих трошкова изградње, али би могла бити део будућих решења. Рад утврђује постојећи и пројектује будући енергетски микс земаља Западног Балкана.

Предмет рада *„Балкански интеграциони процеси у 21. веку“* јесте анализа спољнотрговинске сарадње земаља Западног Балкана у 21. веку, обележене иницијативама *CEFTA 2006*, Берлинским процесом (2014) и Отвореним Балканом (2018). У раду се испитују ефекти интеграционих процеса покренутих наведеним иницијативама, као и разлози изостанка очекиваног напретка у приближавању земаља региона Европској унији. Емпиријска анализа показује да спољнотрговинска размена међу земљама Западног Балкана остаје релативно скромна и под снажним утицајем нецаринских баријера и политичких несугласица. У робној структури извоза доминирају храна и пољопривредни производи, док укидање царина није довело до значајнијег раста извоза. Скромни економски резултати, као и продужен и недоследан процес приступања, упућују на закључак да је чланство у Европској унији и даље у значајној мери условљено политичким факторима.

Рад *„Фукоово клатно светске привреде“* посвећен је анализи осцилација светске привреде између либерализма и протекционизма крајем 20. и почетком 21. века, при чему се метафора Фукоовог клатна користи као аналитички оквир за разумевање промена у глобалном економском поретку. У раду се указује да је униполарни период, са Сједињеним Америчким Државама као доминантном економском силом, био обележен високим степеном либерализације спољноекономских токова, док је пандемија ковида 19 довела до изразитог затварања националних привреда и јачања протекционистичких тенденција. Посебна пажња посвећена је економском успону Кине и постепеном обликовању мултиполарног глобалног економског поретка. Полазећи од поређења хаварије оригиналног Фукоовог клатна из 2010. године са наглим променама у светској привреди, разматрају се потенцијалне последице убрзаног преласка између супротстављених економских концепција. Закључује се да искуства из 20. века упозоравају на ризике таквих промена и указују на сложене изазове са којима се суочавају водеће светске економије и глобална привреда у целини.

У раду *„The Contribution of Development Factors to Economic Growth on Various GDP Levels – The Middle-Income Trap“* анализиран је интензитет утицаја страних директних

инвестиција, извоза роба и услуга и издвајања за истраживање и развој на раст бруто домаћег производа (БДП) високо и средње развијених земаља. Панел регресионом анализом је утврђено да извоз роба и услуга највећи допринос расту даје на средњим нивоима дохотка, два пута већем него код земаља са високим БДП-ом. На високом нивоу БДП-а најзначајнији утицај остварују издвајања за истраживање и развој – 3,5 пута више него код средње развијених земаља. Недовољним издвајањем за истраживање и развој се једним делом може објаснити феномен замке средње развијености. Стране директне инвестиције нису статистички значајне за раст БДП-а посматраних земаља, али далеко боље резултате дају на ниским нивоима развијености.

Предмет истраживања рада *„Дамоклов мач глобалне стабилности“* јесу узроци и последице украјинске кризе. Оружани сукоб два словенска народа је трагични епилог вишедеценијских процеса у односима Русије и САД. Ширење НАТО савеза на исток упркос датим обећањима, је перманентно заоштравало конфликт две водеће војне силе. Украјина је тако постала полигон хладноратовског армагедона. Циљ овог истраживања је откривање суштине, узрока конфликта који је довео до оружаных дејстава, као и теоријско утемељење актуелних геополитичких процеса. Концепти западних геополитичара, садржани у радовима Макиндера и Спајкмана нуде објашњење амбиција и стратешких циљева англосаксонске геополитике који се нису променили од 19. века. Основна хипотеза је да иза украјинске кризе леже дугорочни економски циљеви доминантних геополитичких сила. Хронолошки је праћена еволуција геополитичке позиције Украјине која је од стицања независности била разапета између Истока и Запада. Перманентно погоршање односа са Русијом ће у коначном довести до оружаног сукоба. Последице ће највише осетити Украјина, Русија којој су уведене незапамћене санкције, Европска унија ускраћена за руске енергенте и сировине, светска стабилност, али и укупна светска привреда која значајно обара стопе раста.

Рад *„Реформа међународног монетарног система“* усмерен је на приказ основних питања и могућих праваца реформе међународног монетарног система (ММС). Основна питања на која мора да одговори ММС јесу: на који начин се чува стабилност националне валуте, односно формирају девизи курсеви и који су механизми уравнотежења платног биланса? У случају да ММС не може да пружи одговор на једно или оба питања, неопходно је приступити његовој реформи. Циљ рада јесте да прикаже основне елементе и карактеристике предложених сценарија реформе међународног монетарног система. Као могући сценарији развоја ММС појављују се: очување постојећег система са америчким доларом као централном валутом; формирање биполарног или тријадног система; развој и функционисање мултиполарног система са регионалним валутама; ММС који се базира на специјалним правима вучења или *BANCOR* валути и ММС чију основу чине дигиталне валуте. У ком ће се смеру кретати реформа међународног монетарног система првенствено зависи од будућег развоја геополитичких и економских односа у свету.

У раду *„The Significance of ICT Services for The Balance of Payments in The Republic of Serbia“* кандидат указује на значај информацијских, компјутерских и телекомуникационих услуга (*ICT*) за уравнотежење робног биланса и текућег биланса, као и допринос у генерисању суфицита укупног биланса услуга. У случају Републике Србије, суфицит *ICT* сектора покрива скоро петину дефицита биланса роба, скоро трећину текућег биланса, док је сваки четврти долар извоза услуга остварен у *ICT* сектору. Уколико се настави исти тренд раста *ICT* сектора, предвиђања су да ће се до 2024. године суфицит овог сектора увећати за скоро 60% у односу на ниво у 2020. години.

3. МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Анализом научног и стручног рада, наставно-педагошке активности, као и испуњености других услова за рад пријављеног кандидата на конкурс Економског факултета у Нишу за избор сарадника у звање сарадник у настави или асистент за ужу научну област Међународна економија, Комисија је дошла до закључка да кандидат Милан Калиновић испуњава све услове у складу са Чланом 84. Закона о високом образовању РС ("Службени гласник РС", 88/2017, 27/2018, 73/2018, 67/2019, 6/2020, 11/2021, 67/2021, 76/2023 и 19/2025), Чланом 177. Статута Универзитета у Нишу и Чланом 150. Статута Факултета **за избор у звање асистент** и то:

- Студент је докторских академских студија, који је претходне нивое студија - основне и мастер академске (сваки појединачно) завршио са просечном оценом већом од 8. Кандидат је положио све испите на основним академским студијама Економског факултета Универзитета у Нишу просечном оценом 9,86. Мастер студије Економског факултета у Нишу завршио је просечном оценом 10.
- Током студија кандидат је положио три испита из уже научне области Међународна економија. Предмет Међународна економија на основним студијама је положио оценом 10, предмет Међународне финансије на мастер студијама са оценом 10 и предмет Међународни економски и финансијски односи на докторским студијама такође са оценом 10.
- Кандидат је и основне и мастер студије завршио у року и то основне академске студије за четири године (2014-2018.), мастер студије Економског факултета Универзитета у Нишу за једну школску годину (2018/19).
- Кандидат је способност за наставни рад показао успешно одржаним приступним предавањем 08. 07. 2026. године, на задату тему „Стање спољног дуга земаља у развоју у постпандемијском периоду”, пред комисијом именованом од стране Декана Факултета Одлуком број 01 - 1275 од 01. 07. 2026. године у саставу проф. др Милош Тодоровић, проф и др Иван Марковић. Извештај о одржаном приступном предавању је под евиденцијом бројем 04-1340 од 08. 07. 2026. године. Такође, кандидат је био ангажован као сарадник у настави ван радног односа - демонстратор на Економском факултету Универзитета у Нишу на предметима Међународна економија и Менаџмент у спољној трговини током школске 2020/2021. и 2021/2022, те као сарадник у настави за ужу научну област Међународна економија у школској 2022/2023. години и асистент од 2023. године.
- Кандидат је објавио укупно 11 радова у међународним и националним часописима, као и зборницима радова са међународних и националних конференција.
- Добитник је стипендије Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства омладине и спорта Републике Србије (Фонд за младе таленте - „Доситеја“).

4. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Имајући у виду укупни научно-истраживачки, стручни и педагошки рад кандидата, Комисија констатује да је Милан Калиновић, студент докторских академских студија, испунио све услове предвиђене Законом о високом образовању за избор асистента за ужу научну област Међународна економија на Економском факултету у Нишу.

Стога, Комисија са задовољством предлаже Катедри за општу економску теорију и Изборном већу Економског факултета у Нишу да **кандидата Милана Калиновића изабере за асистента за ужу научну област Међународна економија** на Економском факултету Универзитета у Нишу.

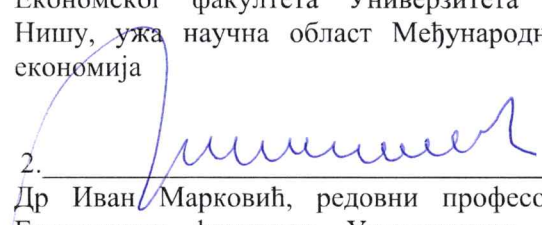
У Нишу, јула 2026. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1.

Др Милош Тодоровић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у
Нишу, ужа научна област Међународна
економија

2.

Др Иван Марковић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у
Нишу, ужа научна област Међународна
економија

3.

Др Александра Ђорђевић, доцент
Економског факултета Универзитета у
Београду, ужа научна област
Међународни економски односи

На основу члана 7. ставови 5. и 6. Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“ број 2/2018), Комисија за састављање извештаја о приступном предавању, Изборном већу Економског факултета, доставља следећи

**ИЗВЕШТАЈ
о одржаном приступном предавању**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ - ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Број: 04-1340
03. 07. 2026. год
Ниш, Трг краља Александра Уединица 11 фак 12

Подаци о учеснику конкурса:

Име и презиме кандидата:

Милан Калиновић

Подаци о конкурсy:

Назив факултета који је објавио конкурс:

Економски факултет Универзитета у Нишу

Датум објављивања конкурса:

12. 06. 2026. године

Начин (место) објављивања конкурса:

Недељни лист „Народне новине“

Звање за које је расписан конкурс:

Сарадник у звање сарадник у настави или асистент

Ужа научна област за коју је конкурс објављен:

Међународна економија

Подаци о приступном предавању:

Датум и место одржавања приступног предавања:

08. 07. 2026. године, Економски факултет у Нишу

Тема приступног предавања:

Стање спољног дуга земаља у развоју у постпандемијском периоду

Извештај Комисије о одржаном приступном предавању (унети опис, до 100 речи, одржаног приступног предавања са елементима на основу којих Изборно веће може утврдити оцену из члана 16. Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу):

Приступном предавању кандидата Милана Калиновића на тему „Стање спољног дуга земаља у развоју у постпандемијском периоду“ су присуствовали чланови комисије проф. др Милош Тодоровић и проф. др Иван Марковић. Кандидат је након увода у којем се осврнуо на теоријске основе феномена спољне задужености презентовао структуру свог предавања која је обухватала анализу спољног дуга земаља у развоју према рочности, повериоцима и дужницима. На крају је анализиран спољни дуг Републике Србије и дат списак мера за ублажавање проблема спољне презадужености. Предавање почело у 10,00 часова, а завршено након коментара чланова Комисије у 11,10 часова.

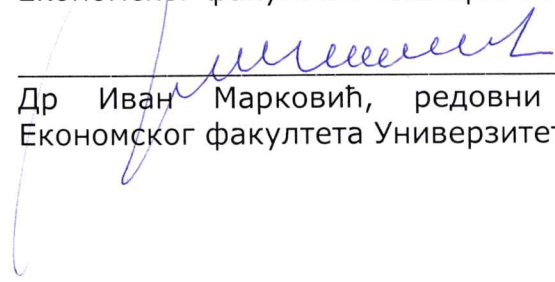
Пред Комисијом именованом одлуком декана Економског факултета у Нишу број 01 - 1275 од 01. 07. 2026. године, одржано је приступно предавање кандидата Милана Калиновића на основу чега Комисија утврђује следећи

ПРЕДЛОГ

Предлаже се Изборном већу Економског факултета да утврди позитивну оцену приступног предавања Милана Калиновића, учесника конкурса за избор у звање асистента за ужу научну област Међународна економија на Економском факултету, објављеном 12. 06. 2026. године.

КОМИСИЈА

Др Милош Тодоровић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу

Др Иван Марковић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Нишу